

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

РЕГЛАМЕНТ

ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНОТО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО „ЛАБОРАТОРИЯ ЗА ИЗКУСТВО“ ЗА УЧЕБНАТА 2022 - 2023 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Националното състезание по изобразително изкуство „Лаборатория за изкуство“ е насочено към ученици от IV, V, VI, VII и X клас, разпределени в 5 възрастови групи - съответни на класовете. Могат да участват ученици, които през настоящата учебна година се обучават в дневна, самостоятелна или индивидуална форма на обучение. Учебното съдържание, върху което се провежда националното състезание, е съобразно с новите учебни програми за общообразователна подготовка по *изобразително изкуство*. Провежда се в три кръга – общински, областен и национален по график, определен в Приложение 2 към Заповед № РД 09-4059/30.08.2022 г. на министъра на образованието и науката.

Организирането и провеждането на трите кръга на националното състезание през учебната 2022 - 2023 година се обезпечават при спазване на Регламента на състезанието и в съответствие с Правилата, утвърдени със Заповед № РД 09-2784/29.10.2019 г., изменена със Заповед № РД 09-474/25.02.2021 г. и допълнена със Заповед № РД 09-1248/14.06.2021 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-2454/23.02.2022 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-3084/17.05.2022 г. на министъра на образованието и науката, за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните и в чуждестранните училища на територията на Република България.

Ежегодно в Регламента Националната комисия задава глобална тема, свързана с областта на познание за определен учебен предмет, с което се създават възможности на ниво общински кръг (училищен кръг) за осъществяване на междупредметни връзки, придобиване на ключови компетентности, както и за взаимодействие между учителите, преподаващи различни учебни предмети. За учебната 2022 - 2023 година глобалната тема е **„Изкуство и математика – в красотата има логика“** и се обвързва с учебния предмет математика.

II. ЦЕЛИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

Националното състезание по изобразително изкуство има за цел:

- Да предостави възможност за творческа изява на ученици със задълбочени знания и придобити практически умения в областта на изобразителното изкуство.
- Да стимулира учениците за личностна изява на придобити изобразителни умения и задълбочени знания от областта на теорията и историята на изкуството.
- Да съдейства за формиране на задълбочен интерес към националното и световното културноисторическо наследство.
- Да подпомага изграждането на художествената и естетическата култура на учениците.
- Да мотивира учителите за работа с ученици с изявени дарби.
- Да предостави възможност на регионално равнище да се сравняват постиженията в областта на обучението по изобразително изкуство.

III. ФОРМАТ

Учениците изпълняват самостоятелно поставените им задачи.

Общинският и областният кръг на националното състезание се провеждат в един етап, а националният кръг на състезанието е в две части, провежда се в един ден.

Формата на проверката на знанията и уменията на учениците по изобразително изкуство е задължително анонимна за националния кръг на състезанието.

Формата на провеждане на състезанието е практическо изпълнение на изобразителна задача на общинския и на областния кръг, а на националния кръг, провеждащ се в две части, е практическо изпълнение на изобразителна задача и на тест.

Учебното съдържание, върху което се определят темите и задачите на състезанието за всяка възрастова група, е включеното в задължителните учебни часове съдържание на учебните програми за общообразователна подготовка по изобразително изкуство. Оценяваните компетентности са придобитите знания и умения в целия курс на обучение до момента на провеждане на съответния кръг – общински/областен/национален, валиден за съответната възрастова група.

Изобразителните задачи са от областта на изящните изкуства, декоративно-приложните изкуства, дизайна, синтетичните изкуства - сценичните изкуства, екранните изкуства. *Тестът* се състои от 15 задачи, свързани с познанията на учениците от областта

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

на теорията и историята на изкуството: задачи от затворен тип, с четири избираеми отговора, от които само един е верният, както и задачи със свободен отговор.

Формат на рисувателния лист:

- за живопис – 35/50 см;
- за графика – 35/50 см или 25/35 см;
- за декоративно-приложни изкуства/дизайн – 35/50 см или 25/35 см.

Изобразителната задача се изпълнява с материали и пособия на ученика и осигурени от него: акварел, темпера, пастели, цветни тушове; моливи, креда, въглен, сангин, туш, пастел; триъгълник, линия, пергел, гума, четки, съд за вода, палитра, паус, ножица, син химикал.

При провеждането на националния кръг се осигурява рисувателен лист.

IV. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Времетраене

Общински и областен кръг

- За IV, V, VI, VII и X клас - 3 астрономически часа

Национален кръг

Писмена работа

- за IV, V, VI, VII и X клас - 45 мин

Практическа задача

- За IV, V, VI, VII и X клас - 3 астрономически часа

2. График на състезанието:

Общински кръг – 25.02.2023 г., началото на състезанието е в **14.00 часа**.

Областен кръг – 01.04.2023 г., началото на състезанието е в **14.00 часа**.

Национален кръг – 09.06. – 11.06.2023 г., началото на състезанието е в 9.00 часа.

Домакин на националния кръг на състезанието „Лаборатория за изкуство“ за учебната 2022 - 2023 година е РУО – София-град.

3. Провеждане на състезанието

Участието на учениците в състезанието се осъществява при спазване изискванията на т. 86, т. 87, т. 88, т. 89, Раздел II, глава II от Правилата за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания. Всеки ученик подава декларация за информираност и съгласие (по образец) за публикуване на резултатите му от всички кръгове, в които ще участва, в училището, в което се обучава. При липса на изрично изразено съгласие резултатите на ученика се обявяват публично с фиктивен номер вместо имената му.

За осигуряване на здравословни и безопасни условия на работа на учениците по време на състезанието се изисква: писменото съгласие на родителите, когато състезанието се провежда в друго населено място; определянето на лицата, които ще придружават учениците, когато състезанието се провежда в средишно училище и в този кръг ще участват ученици от съседни населени места; присъствието на медицинско лице за оказване на долекарска помощ. За ученици със специални образователни потребности се осигурява придружител - ресурсен учител.

А. Общински кръг

Организира се и се провежда по училища със съдействието на РУО.

Директорът на училището издава заповед, в която определя график за провеждане на състезанието, съобразен със сроковете, утвърдени от министъра на образованието и науката, залите за провеждане на състезанието и работните места, квесторите, комисия за организация и провеждане на състезанието и комисия за проверка и оценка на изобразителните задачи и съответните ѝ задължения.

Училищната комисия за проверка и оценка изготвя *протокол* за явилите се ученици в училищния кръг и резултатите от представянето им, както и *протокол* за класирането на учениците за областния кръг и техните резултати. Информацията се представя на директора на училището до 7 работни дни след приключване работата на училищната комисия. Протоколите (на явилите се ученици и на класираните ученици), заверени с подпис и печат от директора на училището, се изпращат сканирани и във формат **PDF** и в **Excel** в МОН на електронен адрес: g.georgieva@mon.bg не по-късно от 10 работни дни след провеждане на състезателния ден.

Директорът изпраща на директора на училището координатор на областния кръг в електронен вид следната информация: подписан с електронен подпис протокол за класираните за областния кръг ученици и техните резултати и списък на учениците, които не са изразили съгласие за публикуване на личните им данни.

Оригиналът на протоколите на хартиен носител с подпис на директора и печат на училището, рисунките в оригинал, както и декларациите за информираност и съгласие се съхраняват в училището до края на учебната година.

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

Контролът по провеждането на общинския кръг се осъществява от директора на училището.

- ✓ Във връзка с определената за настоящата учебна година глобална тема **„Изкуство и математика – в красотата има логика“**, която влиза като елемент в регламента на конкурса, са посочени някои от възможностите, които могат да се приложат:

Дейности

- Проучване, дискусии;
- Сътрудничество и взаимодействие между учителите по съответните учебни предмети;
- Организиране на изложба (реална или виртуална) в училището;
- Създаване на архив в училището от етапите на проучване, снимков материал от дискусии и от изложбената дейност, рисунките.

Проучването, което може да бъде включително с помощта на ИКТ, ще подпомогне както дискусиите, така и изпълнението на изобразителните задачи.

Изобразителната дейност да бъде вдъхновена от учебния предмет математика. Интегративните връзки между учебните предмети може да се осъществяват чрез общи понятия, проблеми, дейности и теми с междудисциплинарен характер: пропорции; перспектива; еднаквост, симетрия - трансляция, ротация, огледална симетрия; **геометрични фигури** - равнинни фигури, правоъгълник, ромб, квадрат; триъгълник, четириъгълник, трапец, успоредник, многоъгълник, правилен многоъгълник; кръг и окръжност; **геометрични тела** - куб, правоъгълен паралелепипед, призма, пирамида, цилиндър, конус, сфера, кълбо и техните елементи – стена, връх, ръб; обиколка, развивка, повърхнина, лице, обем; квадратна мрежа; ортогонално проектиране; прави и равнини в пространството; успоредност, перпендикулярност между прави и равнини.

Това би допринесло чрез познанията по математика за реализиране на творчески проекти в областта на декоративните изкуства, дизайна и изящните изкуства, както и за подпомагане на процесите на изучаване на математика чрез изкуство, защото изкуството и математиката имат допирни точки и могат да се допълват.

Учениците могат да създават художествени проекти, като работят по наблюдение, по памет и по въображение и използват разнообразието от традиционни и нетрадиционни материали и техники в своята творческа дейност.

Б. Областен кръг

Началникът на РУО определя със заповед училище домакин на областния кръг на състезанието, квесторите, които не са специалисти по съответния учебен предмет, както и областна комисия за проверка и оценка на изобразителните задачи на учениците, като в заповедта се конкретизират техните задължения.

Директорът на училището, определено от началника на РУО за провеждане на областния кръг на състезанието, назначава със заповед комисия за организиране и провеждане на състезанието, като в заповедта се конкретизират задълженията ѝ, както и определя залите за провеждане на състезанието и работните места.

Областната комисия за проверка и оценка в срок от 7 работни дни от провеждането на състезанието:

- изготвя *протокол* за явилите се ученици и техните резултати, както и *протокол* на класиралите се за националния кръг ученици с техните имена и резултати.
- Протоколите, заверени с подпис и печат от директора на училището, се изпращат сканирани в МОН във формат **PDF** и в *Excel* на електронен адрес: g.georgieva@mon.bg.
- Оригиналните рисунки на предложените за участие в националния кръг допуснати до национален кръг ученици, класирани на първите три места за всяка възрастова група, се изпращат заедно с протоколите на хартиен носител в МОН.

Директорът изпраща на директора на училището домакин на националния кръг в електронен вид следната информация: подписан с електронен подпис протокол за класираните за областния кръг ученици и техните резултати и списък на учениците, които не са изразили съгласие за публикуване на личните им данни.

Резултатите от изобразителните задачи на участниците в областния кръг, с изключение на изпратените за националния кръг, се съхраняват от училището домакин, определено от РУО до края на учебната година.

Контролът по организирането и провеждането на областния кръг се осъществява от директора на училището домакин.

В. Национален кръг

Националният кръг се организира, провежда и оценява от Национална комисия със съдействието на РУО. Началникът на РУО определя със заповед училище домакин на националния кръг на състезанието и квестори, които не са специалисти по съответния учебен предмет.

Директорът на училището, определено от началника на РУО за провеждане на националния кръг на състезанието, назначава със заповед комисия за организиране и

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

провеждане на състезанието и комисия за засекретяване и разсекретяване, като в заповедта се конкретизират техните задължения. В заповедта се определят залите и работните места.

Националната комисия е определена със заповед на министъра на образованието и науката. В Националната комисия участват представители на академичната общност и учители по изобразително изкуство. Дейностите и задълженията на членовете на Националната комисия са определени в чл. 81 и чл. 82, глава втора, раздел I от Приложение 1 на утвърдените от министъра на образованието и науката Правила за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните и в чуждестранните училища на територията на Република България.

В случай че националният кръг се провежда присъствено в училището домакин, финансовите средства, необходими за осигуряване на участието в националния кръг (пътни, нощувки и дневни), са за сметка на участниците. Заявки за участие в националния кръг се подават електронно до училището домакин и до експерта в МОН.

В случай на обявена извънредна епидемична обстановка с приложени протиепидемични мерки, свързани с обучението на ученици в ОПЕС, националният кръг може да се проведе по региони в училището домакин на областния кръг.

Координацията на дейностите на Националната комисия се осъществява от експерта по изобразително изкуство в МОН.

Резултатите от националния кръг на състезанието се обявяват до 7 работни дни след приключване работата на комисията и се публикуват на електронната страница на МОН.

Документацията от националния кръг на състезанието се съхранява до края на учебната година в училището домакин на състезанието. Сканираните протоколи, резултатите от изобразителната задача и писмените работи на учениците се съхраняват в МОН.

4. Изготвяне на задачите и определяне на темите

Националната комисия изготвя темите, задачите, критериите, теста и системата за оценяване, разработени в съответствие с учебните програми за общообразователна подготовка по изобразително изкуство, за всеки състезателен кръг и за всяка възрастова група.

Изпитните материали се съгласуват с експерта в МОН. Училищата, определени да провеждат състезанието за общинския и областния кръг, получават задачите електронно през платформа <https://competition.mon.bg> в 13.00 часа в деня на провеждане на състезанието. За националния кръг получават задачите електронно в 8.00 часа в деня на провеждане на състезанието.

5. Оценяване – по кръгове

Оценяването за всяка възрастова група и за всеки кръг е в точки.

Общински кръг: Оценяването се извършва от училищната комисия за проверка и оценка на изобразителните задачи по критерии, разработени от националните комисии. Всяка рисунка се проверява и оценява от двама оценители, които работят независимо един от друг, като попълват присъдените точки в протокол. Окончателният резултат е средноаритметичен от резултатите на двамата оценители. Крайният брой точки се записва на гърба на рисунката. Максималният брой точки е 70.

Областен кръг: Оценяването се извършва от областна комисия за проверка и оценка на изобразителните задачи по критерии, разработени от националните комисии. Всяка рисунка се проверява и оценява от двама оценители, които работят независимо един от друг, като попълват присъдените точки в протокол. Окончателният резултат е средноаритметичен от резултатите на двамата оценители. Крайният брой точки се записва на гърба на рисунката. Максималният брой точки е 70.

Национален кръг:

Всяка писмена работа-тест се проверява и оценява от двама оценители, които работят независимо един от друг. При проверката всеки оценител отбелязва встрани на всяка задача присъдения брой точки, след което попълва присъдения общ брой точки в протокол. Крайният резултат е средноаритметичен от резултатите на двамата оценители. Максималния брой точки за тази част от националния кръг на състезанието е 30 точки.

Всяка рисунка се проверява и оценява от двама оценители, които работят независимо един от друг, като попълват присъдените точки в протокол. Крайният резултат е средноаритметичен от резултатите на двамата оценители и се вписва в протокола и на гърба на рисунката. Максималният брой точки за тази част от националния кръг на състезанието е 70.

Окончателната оценка на всеки участник е сбор от оценките, получени в двете части на състезанието. Окончателната оценка се вписва в протокол. Максималният брой точки от двете части на състезанието е 100.

6. Класиране по кръгове

Класирането на учениците за всяка възрастова група и във всеки кръг е индивидуално и е на базата на получения брой точки.

Общински кръг

За участие в областния кръг училищните комисии предлагат ученици, чиито рисунки са получили от 60 точки до 70 точки, като ги класират в низходящ ред.

Областен кръг

За участие в националния кръг областните комисии предлагат ученици, които са класирани на първите три места от всяка възрастова група.

Предложените от областните комисии резултати от изобразителни задачи за участие в националния кръг се арбитрират от Националната комисия. Националната комисия може да потвърди оценката, получена на областния кръг, или да постави нова оценка. Всяка рисунка се проверява и оценява от двама оценители, които работят независимо един от друг, като попълват присъдените точки в протокол. Окончателният резултат е средноаритметичен от резултатите на двамата оценители. Оценките на Националната комисия са окончателни и не подлежат на обжалване.

Оценените след арбитраж рисунки на учениците, които се допускат до национален кръг, се разсекретяват. Изготвя се **окончателен протокол** с резултатите на класираните ученици, подредени в низходящ ред (за всяка възрастова група броят им не трябва да надхвърля 40 (четиридесет). Протоколът се представя в МОН за оповестяване в срок не по-късно от 10 работни дни преди провеждането на националния кръг.

Национален кръг

Националната комисия извършила проверката и оценката на теста и на резултатите от изобразителната задача на учениците, участвали в националния кръг на състезанието, изготвя протокол за всяка възрастова група с резултатите на класираните ученици, подредени в низходящ ред.

Учениците, класирани на първо, второ и трето място, получават индивидуална грамота от МОН.

Всички ученици, участвали в националния кръг на състезанието, получават индивидуална грамота за участие, подписана от председателя на Националната комисия.

7. Засекретяване и разсекретяване

При провеждането на националния кръг на състезанието по изобразително изкуство се прилага процедура по засекретяване и разсекретяване, която включва:

За писмената работа-тест:

- на лист А5 се вписват: трите имена на ученика, клас, училище, град, РУО. Листът се поставя в малкия плик, след което пликът се залепва;

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

- малкият плик и писмената работа се поставят в голям плик, който се залепва от квестора в присъствието на ученика;
- един и същ фиктивен номер се поставя на малкия плик, на писмената работа на ученика и на големия плик;
- малките пликове с поставени фиктивни номера се съхраняват до разсекретяването;
- оценителите нанасят резултата в точки в протокол с нанесени фиктивни номера;
- разсекретяването на писмените работи се извършва чрез отваряне на малките пликчета и записване на трите имена на всеки участник върху писмената му работа.

За изобразителната задача:

- на гърба на рисунката в горния десен ъгъл се очертава правоъгълник с големината на малкото непрозрачно листче формат А5;
- вписват се данните на ученика (трите имена, клас, град, училище, РУО), в очертания правоъгълник на гърба на рисунката върху надписа се залепва непрозрачното листче, като се внимава върху надписа да не попадне лепило;
- върху горния десен ъгъл на рисуващия лист се поставя фиктивен номер;
- всички рисунки от всяка изпитна зала се поставят в папка;
- подреждането на рисунките на учениците в папки се осъществява по нарастваща последователност на фиктивните номера, като всеки лист в папката се номерира в долния десен ъгъл. Всяка папка се номерира, изписва се възрастовата група, след което се описва броят на листовите, съдържащи се в нея;
- оценителите нанасят резултата от изпълнението на изобразителната задача в точки в протокол с фиктивни номера и върху рисунката под фиктивния номер;
- разсекретяването на рисунките се извършва чрез отлепване на картончето, съхраняващо надписа на гърба на рисунката, и вписване на данните на ученика в протокола.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

За участието на учениците в състезанието не се събират такси.

Разходите на учениците, участващи в областния и в националния кръг на състезанието и придружаващите ги лица (учители, вкл. ресурсен при необходимост), са за сметка на училището, което ги изпраща. Разходи на родители или други придружаващи лица са за лична сметка.

При организирането и провеждането на състезанието може да се търси партньорство от фирми и организации за връчване на допълнителни грамоти и награди.

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

V. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Резултатите от националния кръг на състезанието по *изобразително изкуство* „Лаборатория за изкуство“ се популяризират съгласно Глава втора, Раздел IV, Приложение 1 от Правилата за организиране и провеждане на ученически олимпиади и на национални състезания, утвърдени със Заповед № РД 09-2784/29.10.2019 г., изменена със Заповед № РД 09-474/25.02.2021 г. и допълнена със Заповед № РД 09-1248/14.06.2021 г. на министъра на образованието и науката.

НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ

* При непредвидени обстоятелства, възпрепятстващи провеждането на някой от кръговете на националното състезание, регламентът ще бъде съобразен със ситуацията.